

EL SAUGOT

Pla de Sauguet, partida del terme de Montseny.
Saüquet, NL antic del terme de Cabó, documentat l'any 1094: *Sauched* (BABL VIII, 541).

Bosc del Savucar, a Prats de Molló (XXIV, 82.22).
Saïncosa, partida del terme de Clariana. J. F. C.

Saudén, V. *Sabdén* *Sauder*, V. S- (misc. àr.) *Sauganyà*, V. *Sauwanyà*

EL SAUGOT

Vell mas en el te. de Sant Martí de Centelles, a Osona, al caire del Vallès. *Pron.*: *sauçót*, anotat: «amb o tancada». Dalt del Pla de la Garga, nov. 1936, a l'O. 15 de St. Miquel Sesperxes.

Ve del NP germ. (gòtic) SABIGOTO fem.; del NP: 964: *Savegodo* (*Cart. St. Cugat* I, 6); 993: «uxori mee, *Savegode*» (ib. I, 42). És errònia la forma *Savegoda* amb -a, que suposa Aebischer (*Onom.*, § 15); mer nominatiu falsament suposat: les formes reals que Aebischer documenta són totes en -godo, -goto o -god, com les que hi he ajuntat supra: és, doncs, un femení en -o, com correspon a la gramàtica d'aquest dialecte germànic. Först.; 1926, troba la forma *Sabigotha*, segons la fonètica del germ. occid.; M-Lübke, acompanyant-la amb *Savildis*, *Savaric* i *Sabas* (*Roman. Namenstudien*, 64) els defineix com una família peculiar del gòtic, de sign. indemostrat. En efecte *Sabigotho*, dona que morí màrtir a Còrdova l'any 852 (amb més conjectures formatives, en Kremer, *Aufsätze zur Portug. Kulturgeschichte*, 1970, 133, n. 47).

Sugot és conegut com cognom d'un comerciant de Gràcia, 1936.

Hi ha un nom de formació parahela: *Salagot*, paratge 35 entre Castellar de N'Hug i Mataplana, un poc a l'O. del Pla de l'Espuga; crec que hi havia hagut un vell mas, avui perdut: oit *salagót* allí mateix, 1926 (exc. 68). Aquest és compost de la mateixa terminació gòtica, amb l'element inicial que retrobem en *Salaric*, *Salamirus* a. 997 (Aeb., *Onom.*, § 2); *Salerant* a. 1046, en un document de Terrassa. Tinc un record imprecís d'haver trobat un altre *Salagot* en el te. de Serrat o de Queralls, prop de Ribes.

Saule, -les, V. *Salze*

SAULEDA

1) Llog. de la Selva, agre. al mun. de St. Miquel de Cladells, a muntanya, uns 5 k. a l'OSO. de Sta. Coloma de Farners. Oït *saulédā* a les masies veïnes, 1926 ss. *MENCIONS ANT.* 1165: Ecclesias de Sparra et S. Acisclus de *Olleda* assignades a la parr. de St. Pere Cercada (Villan., *Vi. Li.* XIII, 145); 1245: aquesta parròquia, segons l'Acte de consagració, afr. Or. amb la «Serra dels *Salgets* usque ad *Olletam* de Gurgite Nigro» (Villan., *Vi. Li.* XIV, 213; cf. XIII, 170); 1362: Par. Sti. Christophori de *Olleda* (en la trad. 60

del *Li. Verd*, Alsius, *Nom.*, 219).

ETIM. Eren, doncs, enganyoses les aparences que Sauleda fos el colle. en -eda de *saule*, la variant gironesa de *salze*; però les mencions antigues demostren que aquí hi ha aglutinació de l'art. arcaic *sa* (IPSA) amb un mot en vocal inicial: podria ser, doncs, una simple variant d'*Auleda*, provinent de ILICETA (colle. del ll. ILEX 'alzina') del qual, en la forma *L'Auleda* i els seus diminutius *Auledella*, -dell, hem indicat diversos NLL 10 en *DECat* I, 277b (art. *Aul-* II).

Es versemblant, i fóra possible si *Olleta* fos grafia llatina inexacta per **Uleta*; però no ho és, puix que el que es troba és *Olleta* (o en forma romànica *Olleda*) amb *Oll-*, constant en els tres documents antics.

La solució està en un nom de les gorgues. Fem memòria que existí la variant *ola* en lloc de *olla* (veg. art. *La Freita* < *Ola Freita* < *FRACTA*) i precisament en el sentit de 'gorga', 'toll en un corrent d'aigua'. *Sauleda* (1) és collectiu d'aquest mot *o(l)la*: < *sa-oleda*, com ho acaba de demostrar el complex «*Olleta* de Gurgite Nigro» del doc. de 1245: eren, doncs, un seguit de gorgues, comprenent-ne entre elles una, dita *Gorg Nigre*.

Hi ha hagut, però, altres *Sauleda*, en llocs distints, i d'etim. diferent, formant un complex no gaire fàcil de destriar, perquè són en llocs més o menys veïns.

2) A l'altra banda de la vall Cladells-Santa Coloma, prop de Joanet, i ja no lluny d'Arbúcies ni de St. Hilari. 886 (Abadal) o 898 (*Esp. Sagr.*), que semblen ser el mateix document: «villa *Elzeda*: terminatur ab Or. per semitam q. pergit ad ipam fractam, Mer --- confines *Arbucie*, Occid. ad *Joannetum*, Sept. rivolum q. v. *Vallis urcea* et pervenit ad *Stam. Columbam* --- in comit. Gerundense» (*Esp. Sagr.* XLIII, 392; *Cat. Car.* II, 138.25). Context semblant en docs. que Abadal data de 899 i ss. i Villan. del S. x, descrivint el «terminus episcopatus *Ausonensis* --- inter *Gerundensem* et term. *Ausoris*- serrat --- *Gerundellam* --- usque ad term. inter *Johanet* et *ipsam Elzetam*, et venit in finibus *Arbutie*» (*Cat. Car.* I, 140.3, 146.12; Villan. xv, 257; cf. xvii, 225 i vi, 296). Crec que és el mateix el *Sant Iscle de Sauleda*, citat prop de St. Hilari (*Sancte Ysclē d. S.*), en doc. de 1453 (CCandi, *St. Hilari S.*, 170).

45 ETIM. *S'auleda* < *Alzeda* < IPSA ILICETA 'els alzinars' (amb l'evolució que s'explica en *LleuresC.*, 216, 212-214; *DECat* I, 246b8-24).

3) Prop de Palautordera: 1096: «*ipsa Olzeda*» (*Cart. St. Cugat* II, 419). Aquest ve també de IPSA ILICETA, 50 però en la fase *elz*: la *e* es canvia en *o* per influència de la *l* implosiva, tan velar en català.

4) *Sauleda*, mas a la Plana de Vic, prop de St. Julià de Vilatorrada (mapa Brossa de St. Julià). ¿Del ll. IPSA ILICETA o de SALICETA 'salzeredes'?

No es veu clar a quin d'aquest —potser el (2)— correspon el del doc. de 1035 «lo lloch anomenat *Elleda* del terme de la vila de *Monte Bosin*, comtat de Girona» (BABL II, 454). Ni d'on era un «Bernardus de *Salleda*» que firma en un doc. de 1254 (extractat de CCandi, *Mi. Hi. Ca.* II, 414).¹